

ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ФИЛОЛОГ

ПОВРЕМЕНИ СПИС

ЗА СЛОВЕНСКУ ФИЛОЛОГИЈУ И ЛИНГВИСТИКУ

УРЕЂУЈЕ

А. БЕЛИЋ

УЗ

СТАЛНУ САРАДЊУ

г. г. А. МЕЈЕ-А, проф. Collège de France, А. СТОЈИЋЕВИЋА, проф. Унив. у Љубљани, К. ЊИЧА, проф. Унив. у Кракову, Љ. СТОЈАНОВИЋА, акад. у Београду, М. РЕШЕТАРА, проф. Унив. у Загребу, О. ХУЈЕРА, проф. Унив. у Прагу, Р. НАХТИГАЛА, проф. Унив. у Љубљани, СТ. ИВШИЋА, проф. Унив. у Загребу, СТ. М. КУЉБАКИНА, проф. Унив. у Београду, ФР. ИЛЕШИЋА, проф. Унив. у Загребу, ФР. РАМОВША, проф. Унив. у Љубљани и Х. БАРИЋА, проф. Унив. у Београду.

КЊИГА III.

ШТАМПАЊЕ ОВЕ КЊИГЕ ПОТПОМОГНУТО ЈЕ ИЗ ЗАДУЖБИНА СРП.
КР. АКАДЕМИЈЕ: арх. НИЋИФОРА ДУЧИЋА и Д-ра. ЉУБ. РАДИВОЈЕВИЋА.

БЕОГРАД, 1922—1923.

3. Неколико ситних прилога.

1. *Брчко*. Име ове варошице долази од речице *Брке*, која раздваја ово место у варош и *Колдбару*. Колдбара, веле, долази од речи: *коло* и *бара*, и ту су се кола заглибљивала. На тој речици, 8 км далеко, налази се местанце трговачко *Брка*. Становници, скоро сами муслимани, називају се према томе месту Брци. — „*Побрклије*“, једнина Побрклија. Овде предлог *ио*- сведочи, да је речица дала име месту.

Име *Брчко* придевне је природе и сред. рода као нпр. Високо; али се чује и у *m. gen. Брчки*; за Аустрије било се уобичајило и у *fem. gen. Брчка*. Најобичније је у сред. роду у народу, дакле „*Брчко*“. Становници зову се *Брчаци*, ређе *Брчани*, *Брчана*, једн. *Брчак*.

2. *Стига*. У Брчком се употребљава реч *стига* (индивидуално и *стига*) и за њу се не зна, је ли то именица, прислов или глаголски облик (? аорист, презенат). Говори се у овој фрази: „... па мени *стига*“ (т. ј. доста), нпр.: „Мало уради, мало прикради, па мени *стига*!“ (полу шаљиво).

3. *Ријека*. Тако се зове овде и у околици један поток, и на и је нагласак у свима падежима. Интересантно, да нагласак не прелази на препозицију, нпр. „Хајдемо на *Ријеку*!“

4. *Дијете*. Ова реч с вокативним нагласком (у јекавско-штокавским крајевима) овде се појављује у свима падежима једнине: 1. *дијете*, ген. *дијета*, 3. *дијету*, 4. *дијете*, 6. *дијетом*, 7. о *дијету* (тако!).

5. *Прија*. Место прије (пре) радо употребљавају овде, особито муслимани, *прија*. Ма да су овде муслимани јекавци, ипак се нађе израза с префиксом „*и*ре“ место *при* нпр. *ипрепремају*, *ипрелијепити*, где иначе долази *при*...

6. Под упливом и због жива саобраћаја са Сремцима шири се међу омладином екавщина: леви, снег, место и т. д.

7. На 117. стр. Јужн. Филолога наводи пок. Ст. Новаковић реч *цремуж*. Око Козаре пл., у Козарцу и селима испод Козаре пл., позната је та биљка; православни је зову *цријемужина*, муслимани, ту *икавци*, веле: *цријужа*. У рано је пролеће, чим окопни снег, беру на Козари и једу пресну као бели лук.

В. Зрнић.